

KRUUNYPYY (ALAVETELI) LILLTJETTUSBACKEN

Kiviröykkiöiden kaivaus

C. F. Meinander 1946

Kgl. KRONOBY

Berättelse över C. F. Meinanders fornminnesundersökningar i
Nedervetil 1946.

54
18A

År 1945 undersökte jag ett av rösena på Träsbacka några hundra meter söderom Markusbacka. Enligt ortsbornas uppgifter hade nuv. kyrkoherden i Sibbo, Sandbacka, för ca 40 år sedan undersökt något av dessa rösen utan att finna något. Det av mig undersökta röset var i förhållande till sitt omfång ovanligt högt. Det mätte 5 m tvärsöver och närapå 1½ m i höjd. Det var sammanfört av små stenar, blott i botten fanns större. Jag fick den föreställningen att det var ett odlingsröse. Markgrunden var lös och man såg tydliga spår av forna täppor. Åldern är naturligtvis omöjlig att uppskatta. En avvägning av platsen gav till resultat att den låg 12 m över vattenytan i Perho å vid Apalahti. Det må nämnas att alldeles invid det på Träsbacka undersökta röset fanns små högar i vilka hittades tegelsten, och som vore kantlagda med stockar (nästan helt förmurkade). Det kan alltså knappast hava förflutit lång tid sedan platsen varit bebodd. Några traditioner härom berättas dock ej.

ca 329 m öky 2

C:a 1 km från Träs⁴backa mot Skriko visades mig i nordväständer av Storrelvis mosse (Vassborgs hn) en på jämn mark liggande stensättning. Jag uppfattar den som en gammal ribotten. Den bestod av kanthuggna stenar i fyrkant med mindre stenar i mitten.

På Simonsbacka hmn, Alexander Hongells mark, Storkärrbacken ej långt från Karlebyrån, mellan landsvägen och Perhoå finnes ett 4 x 6 m stort röse, som i mitten är orört. Möjligen ett gravröse.

Slut
20

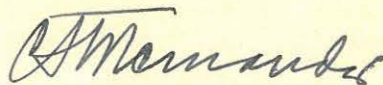
År 1946 undersökte jag ett röse på Lilltjettusbacken (Sandelin nr 7?). Backen ligger enligt uppgift (jag hade svårt att orientera mig på den dåliga kartan) c:a 3 km söderom Skriko på rån mellan Högnäs och Gustafsson. Endast en obetydlig och tämligen slingrande stig eller vinterväg leder till platsen. Backens högsta krön kallas Svinryggen och är belagd med en stenåker (naturbildning). På backens södra sluttning ligger två runda tämligen låga rösen, det ena 8.3 x 9.6 m, det andra 12 x 6 m, vardera med en grop i mitten. De äro hopsatta av medelstora och mindre klumpstenar (60 - 20 cm). Det förstnämnda av dessa undersöktes. I ^{b/}Pottnen kunde längs nordkanten, ungefär 1 - 1/2 m innanför randen iakttagas en tydligt lagd mur av två lager lätt burna stenar. Denna mur följde ej röskanten åt utan var nästan rätlinjig. Samma mur kunde fastän otydlig och blott i ett stenlager följas runt hela rösets omkrets. Innanför denna ring fanns en tydlig fyrsidig stensättning i rösets botten. I denna lågo stenarna i blott ett lager. Anmärkas bör ännu att stenarna i vardera stenvallen för det mesta voro lagda med sin längsta sida tvärs över muren.

Inga fynd gjordes; ej heller påträffades något som kunde rubriceras som egentligt likrum. Enligt min åsikt råder dock

ej det minsta tvivel om att röset är en forngrav och att den närmast ansluter sig till bronsålderstypen bland dessa.

Nära intill den undersökta graven, på en annan skogsbacke - Tjettusbackharju - c:a 200 m därifrån fanns ett mycket ståtligt kummel (Sandelin nr 5). Det låg på grusjord, var c:a $1\frac{1}{2}$ m högt och c:a 10 m i diameter. Röset var uppkastat i mitten. Enligt uppgift hade där för något tiotal år sedan hittats ben. Jag lät jämna ut de av skattsökarna gjorda groparna, men undersökte ej röset. Såvitt man i den uppkastade mitten kunde se, fanns där ej några speciella anläggningar; ej heller syntes några ben. Graven ligger på (Pelo hemmans) Högnäs mark.

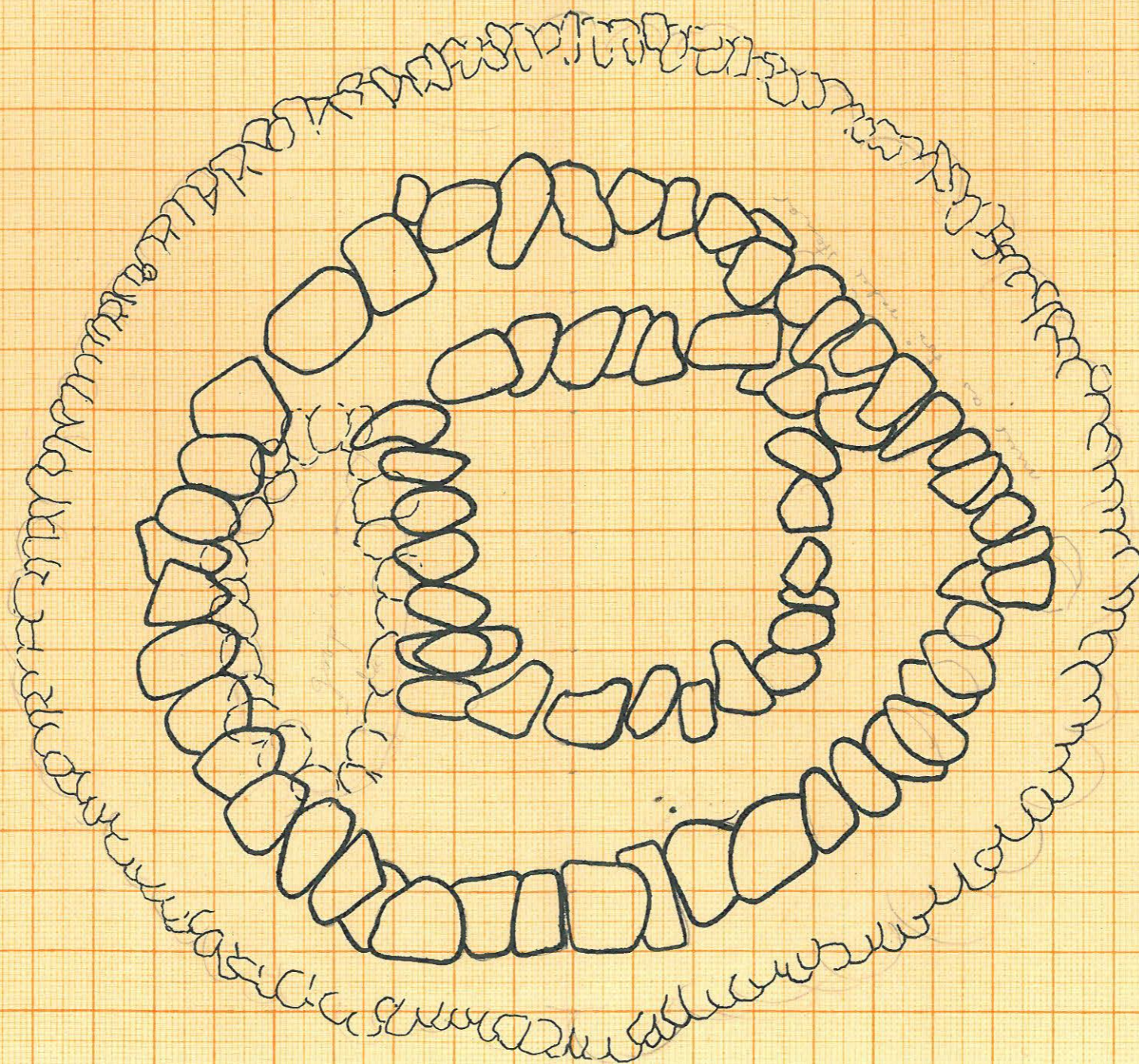
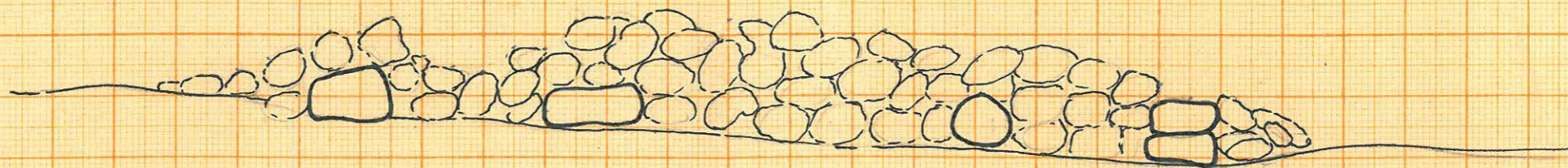
Helsingfors den 22 april 1947.

C. F. Meinander

NEDIRVITIL, PELLO, KILLTJETTUSBACKAN
C. F. MEINANDER 1947.

N
1:50

8.30 N-S 9.60 0-v